

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **L. Z.**, zastoupené Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem, se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 241/VL - 18 - ZA05 - 2009 ze dne 24. 11. 2009, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 63 Az 53/2009 - 62 ze dne 2. 11. 2011,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Výše uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 241/VL - 18 - ZA05 - 2009 ze dne 24. 11. 2009, kterým bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochránce podle § 12, § 13, § 14, §14a, a § 14b zákona č. 325/1995 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Krajský soud v odůvodnění rozsudku napadeného kasační stížností nejprve obsáhle zrekapituloval obsah správního spisu – tvrzení stěžovatelky uvedená v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 4. 2009, tvrzení stěžovatelky uvedená v protokole k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 4. 2009, tvrzení stěžovatelky uvedená do protokolu dne 23. 11. 2009, vyjádření stěžovatelky k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 21. 10. 2009, obsah rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2009.

[3] Krajský soud dále uvedl, že ze všech procesních úkonů stěžovatelky v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjistil, že neopustila zemi původu z důvodu, že by byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání politických názorů.

Stěžovatelka opustila svou zemi z důvodu obav o svoje bezpečí. Měla konflikty s rodiči kvůli své konverzi k islámu, což vyřešila odchodem od rodičů. Nastěhovala se do bytu kamarádky, se kterou se seznámila v islámském centru a která byla členkou Strany islámského osvobození - Hizb ut tacherir/Hizb ut Tahrir. V únoru 2009 byla její kamarádka zadržena příslušníky Federální bezpečnostní služby (FSB). Zjistila, že byt byl prohledán, zmizel počítač a několik knih, o kterých se později dověděla, že jsou v Rusku zakázané. Dostala strach, proto se rozhodla, že odjede do zahraničí a požádá o azyl. V době, kdy čekala na vyřízení víza, ji navštívili příslušníci FSB a předvedli ji k výslechu. Dotazovali se na spolubydlící, nález zakázané literatury a letáků v jejich bytě a na stranu Hizb ut Tahrir. Při výslechu svou víru nezastírala a netajila se ani docházkami do islámského centra. Policisté ji z ničeho neobvinili, po výslechu byla propuštěna. Žádné jiné potíže se státními orgány ve vlasti neměla. Stěžovatelka se podílela na výrobě letáků a jejich distribuci v předvolební kampani při komunálních volbách konaných v březnu 2009. V této souvislosti žádné potíže neměla, což odůvodnila tím, že se jednalo o malé množství letáků. Tvrdila, že není a nikdy nebyla členkou uvedené strany, ale že se za ni považuje, protože se ztotožnila s její ideologií a jejími cíli. Vytvoření chalífátu nepovažuje za nějaké protizákonné jednání.

[4] Důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou pak v ust. § 12 zákona o azylu stanoveny taxativně. Stěžovatelka podle názoru krajského soudu neprokázala, že byla pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod. V případě stěžovatelky ani nebylo prokázáno, že by byla pronásledována pro některý z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Podílení se na výrobě a rozdávání malého množství letáků před volbami v roce 2009 nevyvolalo vůči stěžovatelce odezvu státní administrativy. Za pronásledování nelze považovat fakt, že stěžovatelka byla jednou účastna výslechu na policii poté, co byla její spolubydlící zadržena a posléze v bytě provedena domovní prohlídka. Provedení výslechu za účelem objasnění věci není pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu, zvláště když po provedeném výslechu nebyla stěžovatelka z ničeho obviněna a byla propuštěna. Krajský soud dále dospěl k závěru, že ve vztahu k pojmu „odůvodněný strach z pronásledování“ byla správním orgánem respektována zásada materiální pravdy a správním orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci a na základě takto zjištěného stavu věci kvalifikovaně rozhodl. Neshody stěžovatelky s rodiči z důvodu změny náboženského vyznání, se kterými se stěžovatelka neobrátila na státní orgány, pak nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu, zvláště když stěžovatelka tyto problémy vyřešila odstěhováním se od rodičů.

[5] Stěžovatelka uváděla, že některé atributy islámu, např. tradiční oblečení, byly zdrojem různých nepříjemností, např. slovních urážek, v zaměstnání musela vysvětlovat, proč nosí šátek. Stěžovatelka však neuvedla, že by tyto okolnosti měly na ni výrazně negativní vliv. Pokud stěžovatelka uváděla, že s ohledem na tradiční oblečení měla dojem, že byla častěji kontrolována než osoby v běžném oděvu, pak sama také uvedla, že se jednalo z její strany pouze o „dojem“. Podle názoru krajského soudu je známým jevem v každé zemi, že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků a diskriminačních postupů. Zdrojem takového jednání mohou být nejrůznější negativní lidské vlastnosti. Samo o sobě však nejde o pronásledování ani v případě masového výskytu těchto jevů za předpokladu, že nejde o jevy státní mocí buď přímo vyvolané, podporované, státními orgány vědomě trpěné či státní mocí nedostatečně potlačované. Jestliže státní orgány takové jevy cíleně potírají a čelí jim, nelze mluvit o pronásledování ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a taková opatření nemají trvalý a stoprocentní efekt.

[6] Dále krajský soud uvedl, že stěžovatelka nesplňuje předpoklady pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, protože se nejedná o manžela azylanta, svobodné dítě azylanta mladší

18 let, rodiče azyllanta mladšího 18 let ani o zletilou osobu odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Nejde ani o sloučení rodiny manžela azyllanta, jehož manželství trvalo před udělením azylu azyllantovi. Udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 14 zákona o azylu je vázáno na důvody hodné zvláštního zřetele pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu je věcí správního uvážení a stěžovatelka na ně nemá subjektivní právo. Správní rozhodnutí pak podléhá přezkumu soudu pouze z těch hledisek, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Stěžovatelka nespĺňuje podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a nespĺňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že v jejím případě jsou důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do státu, jehož je občankou, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy (uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu). Jak vážná újma, tak pronásledování může hrozit jak ze strany státu, tak ze strany nestátních původců, tedy soukromých osob. Má se za to, že ochrana je poskytována tehdy, jestliže stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy a žadatel má k této ochraně přístup. V daném případě bylo prokázáno, že stát je schopen i ochoten poskytnout před pronásledováním či vážnou újmu ochranu, když činí přiměřené kroky k zabránění pronásledování či způsobení vážné újmy. Krajský soud v této souvislosti odkázal na v rozsudku dříve citovanou informaci MV VM ze dne 17. 11. 2008, informaci MZV ze dne 23. 8. 2006 a aktuální informace ČTK. Stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by jí mohla po návratu do vlasti hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti.

[7] Podle názoru krajského soudu stěžovatelka rovněž nespĺňuje podmínky doplňkové ochrany podle ust. § 14b zákona o azylu. Stěžovatelka tvrdila, že vlast opustila preventivně, aby nedopadla jako její spolubydlící. Tvrdila též, že pokud jí příslušné státní orgány budou chtít obvinít z podpory Hizb ut Tahrir, vždycky si něco najdou. Krajský soud toto tvrzení stěžovatelky považoval za účelové, ničím nepodložené a obavy stěžovatelky považoval za založené pouze na jejích domněnkách. Ani v době jejího odchodu z vlasti se nejednalo o přímé, bezprostředně hrozící ohrožení její osoby, o čemž svědčí to, že z vlasti vycestovala legálně, bez jakýchkoliv obtíží. Krajský soud dále uvedl, že podle informací založených ve správním spise, se kterými byla stěžovatelka seznámena, lze vyloučit, že by v Ruské federaci probíhal mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt. Vycestování stěžovatelky není v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

[8] Krajský soud dále uvedl, že se ztotožnil se závěry žalovaného, který při posuzování žádosti postupoval v souladu s příslušnými právními normami a procesně správným způsobem. Dbal na zachování všech práv stěžovatelky garantovaných jí právním řádem České republiky. Stěžovatelka využila svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Z dokumentů založených ve správním spise vyplývá, že si žalovaný opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně listin předložených stěžovatelkou v průběhu správního řízení, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Krajský soud se tedy neztotožnil s námitkou stěžovatelky v žalobě, že žalovaný nesprávně právně kvalifikoval zjištěný skutkový stav. Stěžovatelka neprokázala, že by byla v souvislosti s členstvím ve straně Hizb ut Tahrir pronásledována. Pokud stěžovatelka zdůrazňovala, že samotná existence strany je v Rusku zakázána, pak krajský soud uvádí, že tato strana je zakázána i v jiných zemích

(např. Německo, Švédsko, státy Střední Asie) a samotné členství v zakázané politické straně či případné aktivity v její prospěch nemohou být důvodem pro udělení azylu. Odůvodněný zájem státu na ochraně bezpečnosti osob nelze považovat za výraz porušování lidských práv (náboženské svobody), resp. za pronásledování z náboženských důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Stěžovatelka (pokud by k tomu vůbec došlo) by nebyla trestána za svoje náboženské přesvědčení ale za jednání, které je v rozporu s právním řádem její vlasti. To zřejmě nehrozilo, když stěžovatelka opustila vlast legálně bez jakýchkoliv potíží.

[9] Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, když stěžovatelce podle ust. § 12 zákona o azylu neudělil mezinárodní ochranu. Žalovaný také nepochybil, když neudělil stěžovatelce mezinárodní ochranu podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, neboť nebyly shledány žádné relevantní skutečnosti pro udělení mezinárodní ochrany podle těchto zákonných ustanovení. Udělením mezinárodní ochrany podle zákona o azylu nelze nahrazovat instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost

[10] Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností ze dne 28. 11. 2011 podanou z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, a podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[11] Podle názoru stěžovatelky je napadený rozsudek především zcela nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud pouze opakoval tvrzení žalovaného, aniž by jakkoliv relevantně obsahově reagoval na žalobní námitky, např. na tvrzení o pronásledování členů Hizb ut Tahrir ve zprávě US Department of State ze dne 26. 10. 2009 v bodě IV žaloby, tvrzení o znevýhodňování některých náboženství v Rusku v bodě V žaloby, tvrzení o zanedbání subjektivní složky strachu stěžovatelky v bodě VI žaloby.

[12] Napadený rozsudek dále vůbec nereaguje na podání stěžovatelky ze dne 17. 9. 2010, kde stěžovatelka doplnila nikoliv skutkové, pouze právní argumenty pro nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Podle názoru stěžovatelky se tedy nejednalo o rozšiřování žaloby, ale pouze o rozvedení právní argumentace. Toto podání krajský soud v rozsudku ani nezmínil, tj. ani nepotvrdil, že jej obdržel. Podle názoru stěžovatelky je tento postup v rozporu se zásadami soudního řízení, soud mohl uvést, že některé důvody v podání považuje za nepřijatelné rozšíření žalobních bodů, není však přípustné, aby soud vůbec nezmínil, že podání obdržel.

[13] Stěžovatelka ohledně svých stížnostních námitek dále odkazuje na text žaloby ze dne 4. 12. 2009 a na podání ze dne 17. 9. 2010. Z důvodů uvedených v těchto podáních je podle názoru stěžovatelky třeba napadený rozsudek krajského soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost.

[14] Stěžovatelka zejména poukazuje na následující aspekty. Krajský soud potvrdil rozhodnutí žalovaného, jehož odůvodnění v podstatě preventivně zpochybňuje všechna tvrzení žadatele, takže není jasné, co vlastně vzal správní orgán za prokázané a co přesně představuje důvod zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, což zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu. Soud ponechal zcela stranou žalobní námitky zpochybňující důvodnost zákazu strany Hizb ut Tahrir a námitky směřující k tomu, zda podporování této strany je uplatňováním politických práv, které zákon o azylu chrání před pronásledováním. Krajský soud se vůbec nezmínil o o zprávách, které uvedla stěžovatelka ve své žalobě a které vykreslují dosti jiný obraz o situaci muslimů v Ruské federaci. V rozhodnutí soudu i rozhodnutí žalovaného zcela absentuje jakékoliv zdůvodnění toho, které okolnosti těchto zpráv o zemi původu byly vzaty za prokázané a jaké nikoliv a jakým způsobem dospěl žalovaný k tomu, že přihlédne k těmto zprávám a nikoliv ke zprávám jiným, které se o situaci v Ruské federaci vyjadřují negativněji.

[15] Závěrem stěžovatelka navrhuje, aby nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na správnosti rozsudku krajského soudu jakož i na správnosti svého rozhodnutí a uváděné námitky stěžovatelky považuje za neoprávněné. I pro řízení o kasační stížnosti pak žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky ve správním řízení, na vydané rozhodnutí a na písemné vyjádření k žalobě. K námitkám stěžovatelky žalovaný konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem. Žalovaný v případě stěžovatelky neshledal existenci žádného z taxativně stanovených důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Argumentačně správně a informacemi o zemi původu podložil i svůj závěr o neudělení doplňkové ochrany, neboť nedošlo k naplnění některého z taxativně vymezených definičních znaků vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaným byly shromážděny všechny potřebné podklady, ve věci bylo provedeno dokazování, a žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které stěžovatelka ve správním řízení uvedla. Rovněž soud zhodnotil všechny skutečnosti, jež stěžovatelka jak v průběhu správního řízení tak v řízení před soudem sdělila a zabýval se také situací stěžovatelky v případě návratu do země původu, přičemž v postupu žalovaného neshledal žádné vady. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka je též zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Kasační stížnost ve věcech azylu podle § 104a odst. 1 s. ř. s. musí být odmítnuta v případech, kdy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských

soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[19] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatelka v kasační stížnosti však žádné takové důvody neuvedla a Nejvyšší správní soud též důvody pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal.

[20] Nejvyšší správní soud předesílá, že pokud stěžovatelka pouze obecně odkazuje na své podání ze dne 17. 9. 2010 a text žaloby ze dne 4. 12. 2009 a obecně uvádí, že tato podání obsahují důvody, pro které je třeba zrušit kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost, nemůže Nejvyšší správní soud akceptovat takovýto odkaz jako součást důvodů kasační stížnosti. K takto formulovaným kasačním námitkám se Nejvyšší správní soud již vyslovil například v rozsudku ze dne 28. 8. 2008, č. j. 2 As 43/2005 - 79 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), kde konstatoval, že „*zpravidla je třeba, aby důvody kasační stížnosti jak jednu z jejích náležitostí (§ 106 odst. 1 věta první s. ř. s.) stěžovatel uvedl přímo v textu kasační stížnosti, neboť v opačném případě by brožilo, že tyto důvody nebudou uvedeny dostatečně jednoznačně, určitě a srozumitelně. Pokud však stěžovatel v kasační stížnosti odkáže na konkrétní, ve vztahu k jeho věci jednoznačně individualizovanou a nezaměnitelnou skutkovou či právní argumentaci, kterou vyslovil v předchozím řízení soudním či správním, a pokud tato argumentace nevyžaduje pro účely kasační stížnosti žádné další konkretizace, modifikace či upřesnění, lze ji zásadně považovat za součást důvodů kasační stížnosti, jak je má na mysli § 106 odst. 1 s. ř. s.*“ Z uvedeného judikátu se tedy podává, že pouze za jistých podmínek lze odkaz na skutkovou či právní argumentaci v žalobě akceptovat jako součást důvodů kasační stížnosti. Jednou z těchto podmínek je, aby byl v textu kasační stížnosti učiněn konkrétní odkaz na jednoznačně individualizovanou a nezaměnitelnou skutkovou či právní argumentaci. Již tato primární podmínka v nyní projednávané věci naplněna není, neboť odkaz stěžovatelky na žalobu a podání ze dne 17. 9. 2010 je zcela obecný a neváže se k jakémukoli konkrétnímu tvrzení. Nejvyšší správní soud se tedy zabýval pouze těmi důvody, které byly vymezeny přímo v textu kasační stížnosti.

[21] Poté se zdejší soud zabýval námitkou stěžovatelky, že napadený rozsudek krajského soudu vůbec nereagoval na podání stěžovatelky ze dne 17. 9. 2010. Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikovaný pod č. 685/2005 Sb. NSS, ze kterého se podává, že *důvody kasační stížnosti lze oprávněně opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71*

odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit. Dále v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. č. j. 7 Afs 110/2009 - 88 ze dne 23. 10. 2009 Nejvyšší správní soud uvedl, že městský soud v odůvodnění svého rozsudku citoval ust. § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. a dovodil, že z něj, že soud může napadené přezkoumat pouze se zřetelem ke skutečnostem, které žalobce v podané žalobě výslovně uvedl, neboť ve lhůtě pro její podání nebyla doplňována a k doplněním a upřesněním po uplynutí uvedené lhůty (včetně uvádění nových skutečností při ústním jednání) již nelze přiblížit. Podle Nejvyššího správního soudu městský soud zřejmě zaměnil „rozšíření“ žalobních bodů s jejich „konkretizací“ či „upřesněním“. Postup soudu ve správním soudnictví je v těchto situacích odlišný. Podle ust. § 71 odst. 2 s. ř. s. lze rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Jiný postup však platí pro upřesnění žalobních bodů v žalobě již obsažených, které lze konkretizovat i po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Z uvedené judikatury je tedy zřejmé, že je nepřijatelné skutkové a právní důvody žaloby po uplynutí lhůty pro podání žaloby rozšiřovat, ale je přípustné žalobní body již řádně uplatněné konkretizovat či upřesňovat.

[22] V projednávané věci stěžovatelka ve svém podání ze dne 17. 9. 2010 uvedla, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, pokud nemá za prokázané, že stěžovatelka je přinejmenším příznivkyní strany Hizb ut Tahrir, účastnila se rozdávání letáků a byla policií vyslýchána a dotazována na tuto svou činnost. V takovém případě je třeba dle názoru stěžovatelky dokazování v řízení opakovat a provést důkaz polygrafem (detektorem lži). Tuto námitku stěžovatelky považuje Nejvyšší správní soud za řádně uplatněnou, neboť konkretizuje skutková a právní tvrzení stěžovatelky, která jsou uvedena alespoň v hrubých rysech v žalobě. Nejvyšší správní soud však současně konstatuje, že tato námitka stěžovatelky nemůže být důvodná. Žalovaný totiž ve svém rozhodnutí sice naznačuje pochybnosti o členství stěžovatelky ve straně Hizb ut Tahrir, ale současně uvádí, že samotné členství v politické straně či jiné organizaci a aktivity v její prospěch bez dalších souvislostí nemohou být důvodem pro udělení azylu, a dále konstatuje, že jedinou potíží se státními orgány uváděnou stěžovatelkou v této souvislosti je výslech na „policejní služebně“. Dále žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvádí, že stěžovatelka opakovaně uvedla, že důvodem, proč byla k výslechu předvedena bylo, že sdílela byt se zadrženou kamarádkou, a že samotné předvedení a provedení výslechu, při kterém byla stěžovatelka dotazována na Hizb ut Tahrir, nález zakázaných knih a letáků by ani nebylo možné považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, protože nedošlo k ohrožení stěžovatelčina života ani svobody a v uvedeném jednání nelze spatřovat ani psychický či jiný nátlak státních orgánů takové intenzity, aby jej bylo možno definicí pojmu pronásledování podřadit. Ač tedy žalovaný nepovažoval výpověď stěžovatelky za zcela věrohodnou, z odůvodnění jeho rozhodnutí jasně vyplývá, že i pokud by tato výpověď byla hodnocena jako věrohodná, nesplňovala by stěžovatelka podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[23] Proto i když je podle názoru Nejvyššího správního soudu třeba krajskému soudu vytknout, že se touto řádně uplatněnou námitkou stěžovatelky nezabýval, nejde o takové procesní pochybení, které by způsobovalo přijatelnost kasační stížnosti, protože ani zhodnocení uvedené námitky by s ohledem na výše uvedené nemohlo vést k jinému rozhodnutí krajského soudu ve věci samé (srov. bod 18).

[24] Dále stěžovatelka ve svém podání ze dne 17. 9. 2010 namítala, že v rozhodnutí žalovaného jsou smíšeny dvě rozdílné otázky, a sice zda Hizb ut Tahrir považuje za bezpečnostní riziko Ruská federace, jako stát, který má zásadní problémy s dodržováním lidských práv, a zda se s tímto hodnocením ztotožňuje i žalovaný. Přitom stěžovatelka upozorňuje, že citace rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 39/2005 je žalovaným v rozhodnutí vytržena

z kontextu a odkaz na tento rozsudek je v projednávané věci nepřipadný. Tato námitka však nebyla v žalobních bodech ani v nejhrubších rysech uplatněna, proto má Nejvyšší správní soud za to, že šlo o nepřipustné rozšíření žalobních bodů. Totéž platí o skutkovém tvrzení stěžovatelky (navíc nijak nepodloženém), že v Archangelské oblasti je zahalená muslimka jevem „naprosto nevídaným“ a muslimové jsou zde naprosto zanedbatelnou menšinou, která může být ze strany místních orgánů i obyvatel diskriminována.

[25] Poslední námitkou stěžovatelky uplatněnou v podání ze dne 17. 9. 2010 byla námitka, že argument žalovaného, že stěžovatelka se nemá čeho obávat, jelikož byla dosud pouze jednou u výslechu a zatím se jí vlastně nic nestalo, je neakceptovatelný. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu je podle názoru stěžovatelky třeba zkoumat odůvodněnost strachu, přičemž předchozí pronásledování samotného žadatele je jen jedním z faktorů, který strach může vyvolat. Tato námitka byla podle názoru Nejvyššího správního soudu též uplatněna řádně, ale současně ji nelze považovat za důvodnou, neboť z díkce § 12 písm. b) zákona o azylu bude azyl udělen cizinci, u kterého *bude zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*. Z toho vyplývá, že podmínkou pro udělení azylu je vždy pronásledování, které je vázáno na některý z azylově relevantních důvodů. Nelze tedy akceptovat uvedenou námitku stěžovatelky. Proto i o této námitce stěžovatelky platí, že sice byla uplatněna řádně, avšak nevypovídání se krajského soudu s touto námitkou nezpůsobuje přijatelnost kasační stížnosti (srov. bod 23 a 18).

[26] Stěžovatelka dále namítala, že kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu obsahově nereagoval na její žalobní námitky, konkrétně na tvrzení o pronásledování členů Hizb ut Tahrir uvedené ve zprávě US Department of State ze dne 26. 10. 2009 v bodě IV žaloby, tvrzení o znevýhodňování některých náboženství v Rusku v bodě V žaloby a tvrzení o zanedbání subjektivní složky strachu stěžovatelky v bodě VI žaloby. V tomto spatřuje stěžovatelka nepřekoumatelnost rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud však považuje uvedené námitky stěžovatelky za nepřipadné.

[27] Pokud jde o tvrzení o pronásledování členů Hizb ut Tahrir uvedené ve zprávě US Department of State ze dne 26. 10. 2009, pod bodem IV žaloby je uveden překlad uvedené zprávy, ze kterého vyplývá, že Generálplukovník Alexey Sedov, hlava ruské FSB, služby pro kontrolu konstitučního režimu a protiteroristické služby, řekl novinářům v Moskvě v dubnu 2009, že 10 větví Hizb ut Tahrir bylo eliminováno v roce 2008 a soudy v Tatarstanu, Bashkortostanu, a Udmurtii také soudně potrestaly více než 20 členů Hizb ut Tahrir.

[28] Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud se ve svém rozsudku sice konkrétně k této zprávě nevyjadřuje, avšak podle Nejvyššího správního soudu nejde o procesní pochybení, neboť uvedená zpráva nijak nekonkretizuje, za jaká jednání byli členové Hizb ut Tahrir odsouzeni. Oblasti, kterých se zpráva týká (Tatarstan, Bashkortostan a Udmurtie) jsou také velmi vzdáleny od oblasti, v níž se nachází Archangelsk, kde stěžovatelka podle svých tvrzení žila. Lze tedy shrnout, že z uvedené zprávy nevyplývá, že by konkrétně stěžovatelce mělo hrozit nebezpečí pronásledování ze strany státních orgánů. Uvedená zpráva pouze obecně potvrzuje fakt, že strana Hizb ut Tahrir je v Rusku považována za teroristickou organizaci, což však vyplývá i ze zpráv opatřených žalovaným v průběhu správního řízení, ze kterých vycházel i krajský soud. Krajský soud se pak ke spojení stěžovatelky s touto v Rusku zakázanou stranou obsahově vyjádřil (srov. bod 8).

[29] Pod bodem V žaloby pak stěžovatelka uvádí ohledně znevýhodňování jejího náboženství v Rusku, že tradiční oblečení bývá zdrojem slovních urážek na ulici, stěžovatelka musela

v zaměstnání vysvětlovat, proč nosí šátek, měla pocit, že byla kvůli tradičnímu oblečení častěji kontrolována městskou policií než osoby v běžném oděvu. I k těmto námitkám stěžovatelky se krajský soud vyjádřil (srov. bod 5).

[30] Pod bodem VI žaloby stěžovatelka uvedla, že ustanovení § 14 a zákona o azylu obsahuje neurčitý právní pojem „důvodné obavy“, jehož aplikace klade zvýšené nároky na odůvodnění správním orgánem. Odůvodnění žalovaného pak v části o neudělení doplňkové ochrany vůbec neakcentuje subjektivní (psychologickou) složku založenou na zadržení ruskou policií, prohledání stěžovatelčina bytu, zadržení stěžovatelčiny spolubydlící a všeobecně diskriminačního ovzduší pramenícího ze stěžovatelčina členství ve straně Hizb ut Tahrir, což jsou opatření působící psychický nátlak ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu. K těmto námitkám stěžovatelky se však krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí rovněž vyjádřil (srov. bod 4 a 7).

[31] K námitce stěžovatelky, že odůvodnění rozhodnutí správního orgánu v podstatě preventivně zpochybňuje všechna tvrzení stěžovatelky, takže není zřejmé, které skutečnosti vzal správní orgán za prokázané a co přesně představuje důvod zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na svoji předcházející judikaturu týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Jedná se zejména o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS bylo vysloveno, že za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost „(..) lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznát, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“ Podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze uvedené závěry (týkající se primárně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu) vztáhnout také na správní rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2011, č. j. 7 As 98/2010 - 67). Podle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany takto závažnými vadami prima facie netrpí, proto ani tato námitka stěžovatelky nezpůsobuje přijatelnost kasační stížnosti. Z rozhodnutí žalovaného je úvaha žalovaného vedoucí k neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelce jasně srozumitelná.

[32] Stěžovatelka namítala, že se krajský soud dostatečně nezaobíral jejími žalobními námitkami zpochybňujícími důvodnost zákazu strany Hizb ut Tahrir v Rusku. K uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že v žalobě ani v té části podání stěžovatelky ze dne 17. 9. 2010 nebyla tato námitka výslovně uplatněna. Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nemůže přihlížet v řízení o kasační stížnosti ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí, a podle ust. § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se k této otázce opakovaně vyjadřoval ve své dřívější judikatuře, lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikovaném pod č. 685/2005 Sb. NSS, dochází soud k závěru, že důvody kasační stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit. Jak je patrné z předestřené judikatury, nemohl Nejvyšší

správní soud přihlídnout k výše uvedené námitce stěžovatelky, neboť nebyla uplatněna v žalobě ke krajskému soudu.

[33] Stěžovatelka dále namítala, že se krajský soud nezabýval námitkami stěžovatelky směřujícími k tomu, že členství v Hizb ut Tahrir je uplatňováním politických práv, které zákon o azylu chrání před pronásledováním. Zde Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve konstatovat, že krajský soud nijak nepolemizoval s tvrzením stěžovatelky, že členství v Hizb ut Tahrir je uplatňováním politických práv, avšak především neshledal, že by stěžovatelka byla vystavena pronásledování z tohoto důvodu ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu. V této souvislosti je třeba připomenout ustálenou judikaturu zdejšího soudu, podle níž § 2 odst. 8 i § 12 písm. b) zákona o azylu je nutné vykládat konformně s kvalifikační směrnicí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, publ. pod č. 1713/2008 Sb. NSS; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz). Definicí pronásledování je v kvalifikační směrnici věnován čl. 9, který zní následovně: „*Akty pronásledování:*

1. Za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ženevské úmluvy je považováno jednání, které je

a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchytil nebo

b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).

2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:

a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;

b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem;

c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání;

d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu;

e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2;

f) jednání namířené proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.“

[34] Pokud jde o námitku stěžovatelky, že se krajský soud vůbec nezmiňoval o zprávách, které uvedla stěžovatelka v žalobě, konstatuje Nejvyšší správní soud, že pokud jde o úryvek ze zprávy US Department of State ze dne 26. 10. 2009, vyjádřil se již výše k jejímu obsahovému zhodnocení krajským soudem (srov. bod 27 a 28).

[35] Další zprávou uváděnou stěžovatelkou v žalobě je úryvek z téže zprávy pod bodem V žaloby, kde se uvádí, že ústava zaručuje svobodu náboženství a vláda obecně většinou tato práva a praktiky respektuje, nicméně v některých případech státní orgány omezují jisté skupiny. Přestože ústava poskytuje rovnost před zákonem všem náboženstvím a odděluje církev od státu, vláda tyto nařízení vždy nerespektuje. Dále je v žalobě citován úryvek téže zprávy, ze kterého vyplývá, že podmínky zůstaly pro většinu skupin stejné a vládní politika směřovala převážně k svobodnému praktikování vyznání většiny obyvatel. Některé federální úřady, jako např. sekce pro neziskové organizace uvnitř ministerstva spravedlnosti a mnoho místních orgánů, pokračují v omezování práv některých náboženských menšin. Právní překážky registraci v komplexním zákonu o svobodě svědomí a asociací pokračovaly v závažném znevýhodňování některých náboženských skupin spatřovaných jako netradiční. Bezpečnostní služby zahrnující i FSB zacházely s vůdci některých islámských a netradičních skupin, zahrnující Svědky Jehovovy, jako s hrozbou. K tomuto druhému úryvku z již citované zprávy Nejvyšší správní soud uvádí, že jde opět o úryvek, ze kterého nevyplývají nové či dokonce protichůdné informace,

než z jakých vycházel krajský soud ve svém rozhodnutí (srov. citaci zpráv o zemi původu stěžovatelky v odůvodnění rozsudku krajského soudu – Informace OAMP – Reformní směry sunnitského islámu a Ruská federace – vahhábismus, zpráva MZV USA z 25. 2. 2009). Tato námitka stěžovatelky se tedy jeví jako nepřipadná.

[36] Také námitka stěžovatelky, že v rozhodnutí soudu i v rozhodnutí žalovaného chybí zdůvodnění toho, jaké okolnosti zpráv o zemi původu byly vzaty za prokázané a jaké nikoliv a jakým způsobem žalovaný dospěl k tomu, že přihlédne k těmto zprávám a nikoliv ke zprávám jiným, které se o situaci v Ruské federaci vyjadřují negativněji, se jeví jako nepřipadná. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že kterých zpráv o zemi původu při svém rozhodování vycházel, stejně jako krajský soud. Stěžovatelka nspecifikovala, k jakým „jiným zprávám“ vyjadřujícím se o zemi původu negativněji měl krajský soud a žalovaný přihlédnout. Zprávami citovanými stěžovatelkou v žalobě ke krajskému soudu se zabýval Nejvyšší správní soud již výše. V průběhu správního řízení stěžovatelka také předložila dne 19. 11. 2009 materiály v ruském jazyce, o nichž správní orgán na základě vyjádření samotné stěžovatelky dospěl k závěru, že nedokládají nové skutečnosti a že jejich obsah zcela koresponduje obsahu zpráv, které si žalovaný obstaral jako podklady rozhodnutí. Pokud by se tedy uvedená námitka stěžovatelky měla týkat těchto zpráv v ruském jazyce, je třeba ji vyhodnotit opět jako nepřipadnou.

[37] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečná vodítka pro vypořádání se s kasačními body. Zdejší soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji na základě § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

IV. Náklady řízení

[38] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu